

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

*II Всеукраїнська науково-практична
конференція з нагоди Дня працівника
сільського господарства в Україні*

17 грудня 2023 р.

УДК 001:63(06)

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні, 17 листопада 2023 р. м. Кропивницький, Україна. С. 84.

Редакційна колегія:

АВЕРЧЕВ Олександр Володимирович, професор, доктор с-г. наук,
завідувач кафедри землеробства,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ГУБЕНІ Юрій Едвардович, професор, доктор ек. наук,
завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Львівський національний університет природокористування

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович, доцент, кандидат с-г. наук,
декан агрономічного факультету,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

МАРКОВСЬКА Олена Євгенівна, професор, доктор с-г. наук,
в.о. завідувача кафедри ботаніки та захисту рослин,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

РЕВТЬО Олеся Ярославівна, доцент, кандидат с-г. наук,
викладач кафедри рослинництва та агроінженерії,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЖОСАН Ганна Володимирівна, доцент, кандидат ек. наук,
викладач кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Відповідальна за випуск:

НІКІТЕНКО Марія Петрівна, асистент кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1.** Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
- КЕЙС 2.** Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
- КЕЙС 3.** Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
- КЕЙС 4.** Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств.
- КЕЙС 5.** Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
- КЕЙС 6.** Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Дослідження впливу мікродобрив та мінерального живлення на продуктивність картоплі в умовах Північного Степу України	6
<i>Бурдюг В., Соколовська І.</i>	
Вплив передпосівної обробки насіння на продуктивність ячменю ярого	9
<i>Горбик Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Перспектива впровадження ресурсозберігаючих технологій у землеробстві у повоєнному відновленні Херсонщини	12
<i>Донгаузер В., Нікітенко М.</i>	
Перспективи вирощування соняшнику в умовах Південного Степу України	14
<i>Іващенко Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив мінеральних добрив на продуктивність гороху	17
<i>Ігнатенко В., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Результати випробування сортів картоплі різних груп стиглості в умовах Північного Степу України	20
<i>Ільчишен А., Соколовська І.</i>	
Продуктивність сортів картоплі різних груп стиглості залежно від фону мінерального живлення в умовах Північного Степу України	25
<i>Ковальов М., Соколовська І.</i>	
Ефективність фунгіцидів проти пероноспорозу соняшнику	29
<i>Ларченко В., Дудченко В.</i>	
Продуктивність соняшнику в Південному Степу України залежно від елементів агротехніки	33
<i>Овчаров А., Шепель А.</i>	
Дослідження продуктивності гібридів соняшнику в умовах недостатнього зволоження Північного Степу України	35
<i>Покотілова О., Соколовська І.</i>	
Вплив гібридного складу на врожайність перцю солодкого за умов краплинного зрошення на Півдні України	40
<i>Породзінський Л., Бакланова Т.</i>	
Залежність якості зерна озимої пшениці від способів обробітку ґрунту	44
<i>Романів А., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив строків сівби на продуктивність гібридів кукурудзи цукрової в зрошуваних умовах Півдня України	48
<i>Хмелевой Р., Шепель А.</i>	
Робототехніка в сільськогосподарському виробництві	50
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О.</i>	
Огляд безпілотної сільськогосподарської техніки	52
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О., Малярчук А.</i>	
Дослідження впливу регуляторів росту та мікродобрив на урожайність та продуктивність насіннєвої картоплі в умовах Північного Степу України	55

2. Адаменко Т. Перспективи виробництва соняшнику в Україні в умовах зміни клімату // Агроном. – 2005, №1. – С. 102-103.
3. Ковальов В. Широке впровадження високоврожайних гібридів соняшнику – значний резерв збільшення валового виробництва соняшникового насіння і рентабельності культури // Пропозиція. – 2005, №11. – С. 58.
4. Ушкаренко В.О. Шепель А.В. Андрушків Д.В. Дослідження продуктивності гібридів соняшнику залежно від фонів живлення на півдні України/ Перспектива: збір. наук. праць ХДАЕУ. Херсон: РВВ ХДАЕУ. 2021. Вип. 38. С. 8-10.
5. Вплив біофунгіцидів стимуляторів росту та їх комбінацій на водопостачання соняшнику у незрошувальних умовах Степу
6. Оверченко Б.П. Природні ресурси та урожай соняшника в Україні / Б.П. Оверченко // Пропозиція. – 2001. – №4. – С. 39 – 40.
7. Гармашов В.В, Ходорчук В.Я., Чернова І.С., Щербаков В.Я., Аверчев О.В. Специфіка біологічного захисту кондитерського соняшнику Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки / Херсонський державний аграрно-економічний університет. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 132. с.

УДК: 633.2: 631,8

ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ

ІГНАТЕНКО Владислав *здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня*
АВЕРЧЕВ Олександр, *доктор с.-г. наук, професор кафедри землеробства;*
науковий керівник
НІКІТЕНКО Марія, *асистентка кафедри землеробства*
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

Зростання виробництва рослинного білка базується на впровадженні найбільш впливових елементів технології вирощування гороху. Горох є найбільш поширеною зернобобовою культурою в Україні. Це пов'язано з його досить високою і стабільною врожайністю зерна порівняно з іншими бобовими культурами, хорошими якісними показниками і відносно коротким вегетаційним періодом. Тому необхідним було вирішено приділити увагу, науковому обґрунтуванню та удосконаленню технології вирощування сортів гороху з безлистими морфотипами, які спрямовані на підвищення врожайності та якості

насіння в конкретних ґрунтово-кліматичних зонах, поряд зі збільшенням посівних площ.

Основою високоврожайної технології є удосконалена система удобрення гороху. Важливо створити показники оптимальної структури врожаю. Це пов'язано з тим, що існує пряма залежність між кількістю горошин на рослині, кількістю зерен, масою зерна та врожайністю. Для формування 1 т насіння та еквівалентної кількості соломи гороху потрібно 4,5-6,0 кг азоту, 1,7-2,0 кг фосфору, 3,8-4,0 кг калію, 2,5-3,0 кг кальцію, 0,8-1,3 кг магнію та сірки, а також мікроелементів (переважно молібдену та бору)) для отримання врожаю зерна 4,0 т/га горох виносить з ґрунту 240-260 кг азоту, 48-50 кг фосфору і майже 80 кг калію.

Важливо зазначити, що при внесенні мінерального азоту рослина переходить на його споживання і не утворює бульбочок. Азот мінеральних добрив пригнічує азотфіксацію. Тому питання про те, збільшувати чи зменшувати кількість добрив, що вносяться (коли починати), є дуже спірним.

Застосування фосфорних добрив стимулює ріст кореневої системи та активність бульбочкових грибів. Нодуляційні гриби перетворюють важкорозчинні сполуки фосфору у форму, яка може бути засвоєна рослиною гороху. Іншими словами, симбіоз між бульбочковими грибами та горохом покращує забезпечення рослини як азотом, так і фосфором.

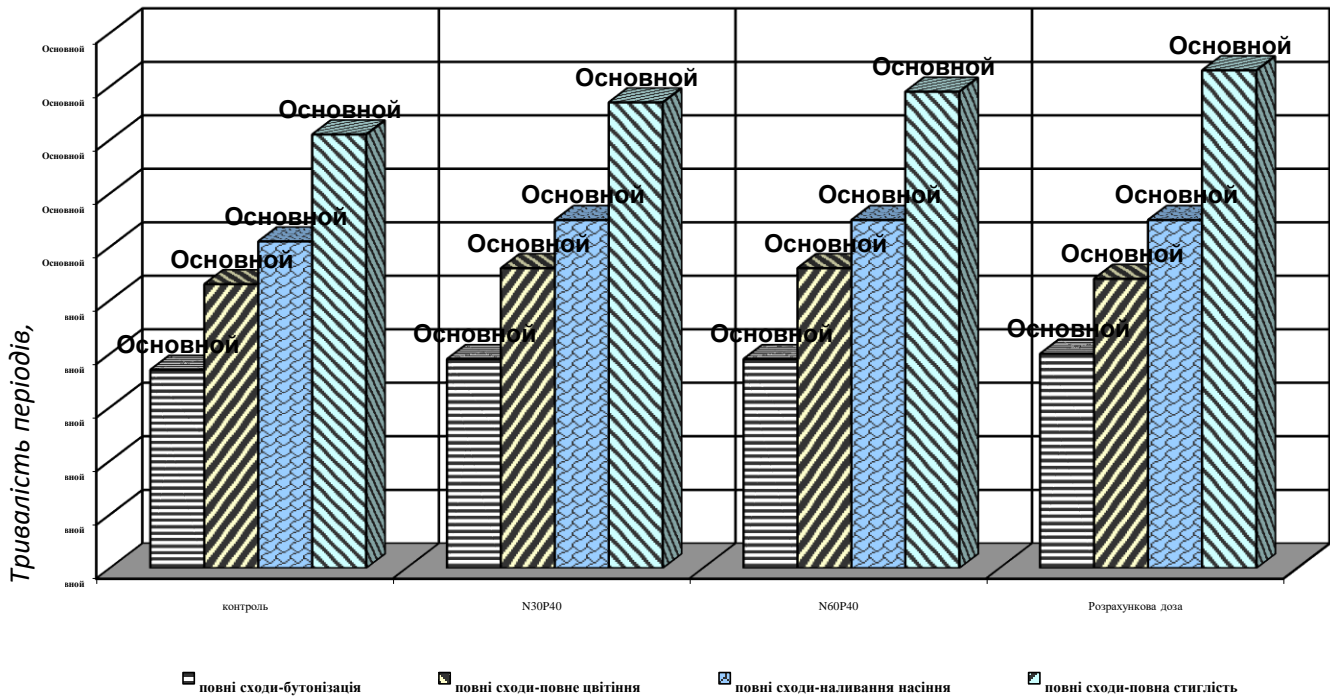
Внесення калійних добрив на фоні азотних і фосфорних у нормі K60 підвищує врожайність на 0,23-0,67 т/га.

Магній входить до складу хлорофілу, позитивно впливає на ризобіальну активність і бере участь у багатьох метаболічних процесах. На ґрунтах з низьким вмістом магнію (менше 20-50 мг на кг ґрунту) магнієві добрива рекомендується вносити з розрахунку 30-40 кг/га MgO.

Вплив добрив, які вносяться у певні вегетаційні періоди значно покращують урожайність гороху. На сам перед вегетаційний період гороху залежно від сорту, гідротермічних умов року, технологічних прийомів вирощування може змінюватись від 70 до 140 днів [23]. тривалість міжфазних періодів гороху змінювалась залежно від температурного режиму та умов зволоження, а також від впливу дози мінеральних добрив – графік.

За аналізом проведених дослідів тривалість міжфазного періоду повні сходи - бутонізація, в середньому за роки досліджень, склала 37 днів, повні сходи - повне цвітіння - 53 дні, повні сходи наливання насіння - 61 день, повні сходи - повна стиглість - 81 день, що відповідно на 7,5, 1,9, 6,2 та 12,9 % менше порівняно із варіантом розрахункової дози мінеральних добрив. Така ж тенденція спостерігалася

і на інших варіантах удобрення. Отже, тривалість міжфазних періодів у гороху, в першу чергу, залежала від дози мінеральних добрив.

Тривалість міжфазних періодів гороху залежно від впливу мінеральних добрив, днів (середнє за 2022-2023 рр.)

З точки зору ефективного та екологічно безпечного відтворення сільськогосподарських культур процес селекції рослин повинен контролюватися збалансованим поєднанням агротехнічних, біологічних і пестицидів. Деякі роки лише природна родючість ґрунту може гарантувати високі врожаї, в тому числі й гороху, але краще мінеральне живлення може розкрити його потенціал [5].

Список використаної літератури

1. Камінський В.Ф. Формування продуктивності гороху при різних технологіях вирощування / В.Ф. Камінський, С.П. Дворецька, Г.М. Єфименко // Зб. наук. праць / Ін-т землеробства УААН. – К.: Ін-т землеробства УААН, 2004. - Вип. 1. - С. 66–69.
2. Горох – цінна зернобобова культура та відмінний попередник / Ін – т землеробства південного регіону УААН, Центр наук. забезпечення АПВ Херсонської обл. – Херсон, 2003. – 11 с.

3. Городній М.М. Агрохімія : [підруч. – 2 видан., перероб. та доп.] / М.М. Городній та ін. – К.: Альфа, 2003. – 778 с.
4. Аверчев, О. В., і Т. С. Ковшаківа. "Вплив біостимуляторів та мікроелементів на фенологічні показники сортів гороху в умовах півдня України." Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки / Херсонський державний аграрно-економічний університет. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 123. С. 3-8.
5. Вовченко А.М. Порівняльна продуктивність сортів гороху та придатність їх до збирання прямим комбануванням / А.М. Вовченко, М.І. Пономаренко, Н.А. Власова, В.І. Кисіль // Агронаом. – 2007. - № 3. – С. 86-87.

УДК: 635.21:631.5

РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАННЯ СОРТІВ КАРТОПЛІ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

ІЛЬЧИШЕН Артур *здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня*
СОКОЛОВСЬКА Ірина, *кандидат с.-г. наук, доцент, науковий керівник*
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

Актуальність. Останніми роками помітно зростає роль сорту у сільському господарстві як джерела підвищення продуктивності і ефективності виробництва. Збільшення урожайності культур у світовій практиці землеробства забезпечується не лише за рахунок інноваційних методів і приймів агротехніки, але й впровадженням нових, інтенсивних сортів та гібридів. Товаровиробникам сьогодні надзвичайно важко зорієнтуватися у величезному розмаїтті сортів та гібридів вітчизняної та закордонної селекції, насіннєвий та садивний матеріал яких активно пропонують на аграрному ринку. Тому випробування сортів картоплі різних груп стиглості в конкретних умовах вирощування з метою подальшого їх впровадження у виробництво є актуальною проблемою.

Мета досліджень. Випробування сортів картоплі різних груп стиглості в умовах північного Степу України що до рівня урожайності, продуктивності та економічної ефективності вирощування.

Результати досліджень. Урожайність картоплі, як і будь якої іншої сільськогосподарської культури, є важливим показником який визначає ефективність її виробництва. Крім того, особливості зібраної продукції, різниця між розмірами бульб і їх вагою, також впливають на формування врожайності картоплі.

*Шановні колеги та учасники Всеукраїнської конференції!
Щиро вітаємо Вас з Днем працівника сільського господарства!*

